

Thesis Title Factors Influencing the Success in Implementing Health Promoting Schools

Author Miss Prapim Buddhirakkul

Degree Doctor of Philosophy (Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Prakin	Suchaxaya	Chairperson
Professor Dr. Wichit	Srisuphan	Member
Associate Professor Dr. Chawapornpan	Chanprasit	Member

ABSTRACT

Health Promoting Schools (HPSs) are one of setting-based approaches of health promotion for school children. Thailand has adopted the concept of HPSs and has implemented these countrywide as a national policy. The three levels of gold, silver, and bronze award of HPSs were presented based on the standard assessment criteria. This descriptive comparative study aimed to explore factors influencing the success in implementing HPSs. The study was conducted at government primary schools in Chiang Mai province. Five schools of gold-level HPS and five schools that did not pass the standard assessment criteria of HPS in 2003 were selected. The components of HPSs that set up by the Ministry of Public Health were adopted as a conceptual framework of this study.

Participants from ten schools of this study included 10 directors or principals, 30 teachers, 295 school children grade three to six, 20 parents or guardians, 20 school staffs (cooks and janitors), 10 community leaders, and 10 health personnel who provide school health services. Data were obtained during May to October 2004 through using in-depth interviews, focus group discussions, observations, and documentation methods. Descriptive statistics and content analysis were used for analyzing data.

Results showed that factors influencing the success in implementing HPSs were: creation of awareness through interactive training related to health promotion and setting HPS committee; establishment of commitment among stakeholders by setting up HPS policy and disseminating policy through entire population; creation of networking through full participation of stakeholders; effective communication in school; effective management such as assignment of twining project's coordinator, linkage between learning and teaching and health promotion activities, creation of health promotion environment, creation of a specific curriculum on health promotion, provision of health services and health data record; and another important factor was leadership.

Education and health organizations were recommended to conduct a training on health promotion and HPS in order to create the mutual understanding of personnel, continue support for school health programs, develop health managerial skills for personnel, and conduct evaluative research to strengthen HPSs as a community learning resource. In essence, being a place of human resource development towards sustainable health development.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ผู้เขียน นางสาวประพิมพ์ พุทธิรักษ์กุล

ปริญญา พยาบาลศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประคิด	สุจฉายา	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร	ศรีสุพรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรรณ	จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นรูปแบบหนึ่งในการส่งเสริมสุขภาพตามลักษณะพื้นที่ แก่เด็กวัยเรียน ประเทศไทยรับแนวคิดดังกล่าวเป็นนโยบายและขยายการดำเนินงานทั่วประเทศ ตลอดจนจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยแบ่งเป็นระดับทอง เงิน และบรอนซ์ การศึกษาเปรียบเทียบเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ความสำเร็จในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับประถมศึกษาของรัฐในจังหวัด เชียงใหม่ โดยศึกษาเปรียบเทียบโรงเรียนที่ผ่านการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองและ โรงเรียนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ เมื่อปี พ.ศ. 2546 คัดเลือกโรงเรียนกลุ่มละห้าแห่ง และใช้องค์ประกอบ ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา

กลุ่มผู้เข้าร่วมในการศึกษาจากโรงเรียน 10 แห่งประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ ครูใหญ่ จำนวน 10 คน ครู จำนวน 30 คน นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่สามถึงหก จำนวน 295 คน บิดา/มารดา ผู้ปกครอง จำนวน 20 คน บุคลากรในโรงเรียน คือ แม่ครัว/แม่ค้า และภารโรง จำนวน 20 คน ผู้แทนชุมชน จำนวน 10 คน และบุคลากรสาธารณสุขผู้รับผิดชอบงานอนามัย โรงเรียน จำนวน 10 คน ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม 2547 ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตและการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพประกอบด้วย การสร้างความตระหนักโดยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพรวมทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ การสร้างพันธกรณีทั้งในกลุ่มครูและชุมชนโดยการกำหนดนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและการประชาสัมพันธ์นโยบาย การเสริมสร้างเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องด้านสุขภาพ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เช่น การมอบหมายผู้ประสานงานโครงการแบบคู่ การเชื่อมโยงกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในการเรียนการสอน การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ การจัดหลักสูตรการส่งเสริมสุขภาพ การจัดบริการด้านสุขภาพ และการบันทึกข้อมูลสุขภาพ และปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้แก่ ภาวะผู้นำ

จากผลการวิจัยนี้ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและสุขภาพควรจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันด้านการส่งเสริมสุขภาพและโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแก่บุคลากร สนับสนุนโครงการสุขภาพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง พัฒนาทักษะการบริหารจัดการด้านสุขภาพแก่บุคลากร ตลอดจนศึกษาวิจัยประเมินผลสุขภาพและพฤติกรรมของเด็กนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นแหล่งให้ความรู้และดูแลสุขภาพระดับชุมชน อันเป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่นำไปสู่การพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved